

Het Personen- en Familierecht van Suriname en de CAS-landen (Curaçao, Aruba en Sint Maarten)

Mr. dr. M. Manohar*

J. de Boer, *Het Personen- en Familierecht van Suriname en de CAS-landen (Curaçao, Aruba en Sint Maarten)*, Den Haag: Boom 2024, ISBN 9789462128125, 123 p.

1. Inleiding

Het Personen- en Familierecht van Suriname en de CAS-landen (Curaçao, Aruba en Sint Maarten) van de hand van prof. mr. Jan de Boer is een studieboek, waarin in tien hoofdstukken Boek 1 van het nieuw Burgerlijk Wetboek van Suriname¹ wordt beschreven. Dit boek beslaat 123 pagina's, waarin het nieuw personen- en familierecht uit het nieuw Burgerlijk Wetboek van Suriname op een boeiende wijze wordt uitgelegd middels casussen en jurisprudentie. Het wordt inmiddels als literatuur gebruikt door studenten aan de Juridische Faculteit van de Anton de Kom Universiteit van Suriname. Eveneens is het een zeer nuttig studieboek voor praktijkjuristen en beleidsmakers.

Professor Jan de Boer is geboren in Suriname en opgegroeid in Curaçao. Hij heeft gestudeerd in Nederland en was hoogleraar aan de Universiteit van Am-

sterdam. Op woensdag 5 juni 2025 is in het Curaçaosch Museum een feestelijke bijeenkomst gehouden ter ere van prof. mr. Jan de Boer. De bijeenkomst werd georganiseerd als verrassing en als blijk van waardering voor zijn jarenlange (langer dan 28 jaar) werk aan de modernisering van de Burgerlijk Wetboeken in het Caribisch gebied en Suriname.² De Boer is lid van het Constitutioneel Hof van Sint Maarten en is tevens rechter bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie te Curaçao. Vermeldenswaard is dat hij voor het Constitutioneel Hof van Suriname ook diverse presentaties heeft gehouden in het kader van het onderwerp 'constitutionele toetsing'.

Op sublieme wijze heeft professor De Boer in zijn boek, Boek 1 van het nieuw Burgerlijk Wetboek (BW) behandeld, door de wetwijzigingen te beschrijven en een functionele vergelijking te maken met Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek van de CAS-landen. Aangezien de verschillen tussen het personen- en familierecht van Suriname en van de CAS-landen gering zijn, is dit boek ook voor de CAS-landen waardevol. De Boer heeft het boek rechtsvergelijkend beschreven, waarbij de vernieuwingen in het nieuw Surinaams BW zijn vergeleken met die van de CAS-landen. Het

* Mr. dr. M. Manohar is docent aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname.

1 Wet van 5 december 2024, houdende vaststelling van een nieuw Burgerlijk Wetboek (Burgerlijk Wetboek), S.B 2024, nr. 164.

2 M. Schakel, 'Eerbetoen aan prof. Jan de Boer in Curaçaosch Museum', curacao.nu, 9 juni 2025, <https://curacao.nu/eerbetoen-aan-prof-jan-de-boer-in-curacao-sch-museum/>.

verdragenrecht en de jurisprudentie zijn verwerkt in de vernieuwingen van het BW. Middels voorbeelden en jurisprudentie heeft hij de verschillende onderwerpen verhelderend beschreven.

De onderwerpen die in de tien hoofdstukken aan de orde komen zijn: het namenrecht, het huwelijk, de rechten en verplichtingen van echtgenoten, informeel samenlevende partners, wettelijke huwelijksgemeenschap van goederen, huwelijkse voorwaarden, echtscheiding, afstammingsrecht, gezag en de bescherming van meerderjarigen.

Enkele opmerkelijke vernieuwingen worden hierna nader toegelicht, waarbij er ook vergelijkingen zijn gemaakt met het BW uit de CAS-landen.

2. Het namenrecht

Een heel belangrijke wijziging in het namenrecht is de mogelijkheid tot naamskeuze tussen de geslachtsnamen van de vader of de moeder, voor de kinderen geboren uit een huwelijk of bij erkenning door de vader. Het oude patriarchale systeem, dat als discriminerend werd ervaren jegens de vrouw, is vervangen door symmetrische gezinnen, waarin er sprake is van gedeeld gezag. De mogelijkheid om te kiezen voor de geslachtsnaam van de moeder is een rectificatie van het discriminatoir karakter binnen het namenrecht. Hierdoor is het discriminatiebeginsel uit artikel 2 van het Vrouwenverdrag weggemaakt.³ Evenals in Curaçao en Sint Maarten, mag er ook gekozen worden

3 Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, New York, 18 december 1979.

voor een combinatie van de namen van de vader en de moeder in een zelf gekozen volgorde. Indien ouders geen naamskeuze doen, gelden de default-regels, en krijgen de kinderen geboren uit een huwelijk, conform het patriarchale systeem, de naam van de vader. Bij erkenning door de vader, blijft het kind de geslachtsnaam van de moeder behouden, indien er geen naamskeuze wordt gedaan. De aansluiting bij de regio, waar het oude Spaans/Portugese systeem van combinatie van geslachtsnamen van de ouders veel voorkomt, is met deze wetswijziging een feit. Krachtens het overgangsrecht kunnen ouders in Suriname en Aruba met minderjarige kinderen nog vijf jaren na de inwerkingtreding van het nieuwe namenrecht een naamskeuze doen.⁴

3. Huwelijk

Een heel belangrijke wijziging is het vaststellen van de huwelijksleeftijd op 18 jaar, conform het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (hierna: IVRK). Voorheen waren er in principe kindhuwelijken mogelijk in Suriname. De minimumleeftijd voor het sluiten van een huwelijk voor een man was gesteld op 17 jaar en de minimumleeftijd voor een vrouw was gesteld op 15 jaar. Tot de leeftijd van 21 jaar is er wel toestemming van de ouders vereist in het nieuw BW. De argumentatie tijdens het debat in De Nationale Assemblee, is onder andere geweest dat ouders niet verrast wensen te worden dat hun 18-jarige en eventueel nog studerende kind met een echtgeno(o)t(e) thuiskomt, hetgeen ook so-

4 J. de Boer, *Het Personen- en Familierecht van Suriname en de CAS-Landen*, Den Haag: Boom 2024, p. 9-11 (hierna: De Boer 2024).

ciale en financiële implicaties kan hebben. Artikel 1:33 BW geldt als een gebod van monogamie. De introductie van honeymoontoerisme in artikel 1:43 BW wordt door de schrijver met een romantisch beeld beschreven. Er is geen vereiste dat een van de aanstaande echtgenoten in Suriname woont en evenmin geldt er een nationaliteitsvereiste indien geen van beiden in Suriname wonen.⁵ Buitenlanders kunnen vanuit het buitenland aangifte doen van het huwelijk en in Suriname aan de rivier of ergens in het tropisch binnenland het huwelijk laten voltrekken.

Het gebruik van de ‘golddigger’-figuur is door de schrijver genoemd, in de context van een huwelijk. Zolang er voldoende wilsbekwaamheid aanwezig is bij de ‘prooi’, is zo een huwelijk volkomen geldig. In de CAS-landen zijn er wel ‘golddigger’-bepalingen in het BW opgenomen. De erfgenomen bijvoorbeeld, kunnen een beroep doen op misbruik van omstandigheden door de ‘golddigger’, met omkering van de bewijslast.⁶

Ondanks het advies van het Constitutioneel Hof van Suriname in het besluit CH-03,⁷ is het faciliteren van huwelijken tussen personen van gelijk geslacht niet opgenomen in het nieuw BW. In principe is de huwelijkswetgeving op dit vlak nog discriminatoir en in strijd met de mensenrechtenverdragen. In de jurisprudentie is er een ontwikkeling met de beslissing van de kantonrechter, dat het huwelijk van personen van gelijk geslacht, voltrokken in het buitenland, wel ingeschreven mag worden in

de registers van het Centraal Bureau voor Burgerzaken in Suriname, omdat het niet in strijd is met de openbare orde. De kantonrechter heeft getoetst aan de mensenrechtenverdragen.⁸

Homokoppels kunnen wel informeel samenwonen, en bepaalde bedrijven voorzien bijvoorbeeld wel in medische verzekeringen ten behoeve van de partners van deze koppels. Een samenlevingsovereenkomst tussen informeel samenlevenden behelst vermogensrechtelijke afspraken en wordt beheerst door het algemene verbintenissenrecht. Gelijk wordt vermeld, dat de rechtsfiguur van het geregistreerd partnerschap in Suriname, Curaçao en Sint Maarten ontbreekt. Een geregistreerd partnerschap is conform Boek 1 BW van Aruba, niet hetzelfde als een samenlevingsovereenkomst, maar is evenals het huwelijk een nauwkeurig geregeld formeel instituut, met wettelijke gevolgen.⁹

In het nieuw BW wordt een enigszins gewijzigd huwelijksvermogensrecht geïntroduceerd. Zoals door De Boer beschreven zijn er vijf vermogens in het spel, op het moment van de huwelijksvoltrekking (art. 1:94 lid 2 BW):

- 1 privévermogen van de man;
- 2 privévermogen van de vrouw;
- 3 eenvoudige gemeenschap;
- 4 huwelijksgemeenschap;
- 5 ontbonden gemeenschap.

Het belangrijkste verschil met het vorig BW, is dat er nu geen boedelmenging plaatsvindt van vermogens die de echtgenoten voor het huwelijk hadden. Het oude stelsel van Suriname ten aanzien

5 De Boer 2024, p. 18-19.

6 De Boer 2024, p. 14.

7 Constitutioneel Hof Suriname 31 januari 2023, zaaknr. CH-03.

8 Kantongerecht in het Eerste Kanton Paramaribo 13 februari 2025, CIVAR no. 202303970.

9 De Boer 2024, p. 17-18.

van wettelijke huwelijksgemeenschap van goederen geldt nog in Aruba en Sint Maarten.

Evenals in de CAS-landen, vallen vruchten van goederen die niet tot de gemeenschap behoren, ook niet in de huwelijksgemeenschap, in tegenstelling tot het bepaalde in het oud BW.

In de CAS-landen en in Suriname zullen zowel de eigendom als de schuld uit een lening tot het gemeenschapsvermogen behoren, indien de ene echtgenoot staande huwelijk bijvoorbeeld een huis koopt en dit voor minder dan de helft financiert uit privévermogen en de rest uit een lening. Bij het omgekeerde gaan de eigendom en schuld behoren tot het privévermogen.¹⁰

Het recht op reprise (vergoeding) ontstaat, indien een echtgenoot uit privégoederen een schuld van de huwelijksgemeenschap voldoet. De plicht tot récompense ontstaat, indien de echtgenoot zijn privéschuld voldoet uit het gemeenschapsvermogen. De beleggingsleer wordt nu toegepast bij de hiervoor genoemde vergoedingsrechten tussen echtgenoten, indien het gaat om goederen die in waarde stijgen of verminderen, in zowel de CAS-landen als in Suriname.¹¹

Een wijziging in het nieuw BW is, dat erfrechtelijke verkrijgingen/giften in beginsel niet in de huwelijksgemeenschap vallen. Hiervan kan bij huwelijkse voorwaarden afgeweken worden, middels een insluitingsclausule.

De Boer beschrijft dat de ‘opwarming’ van de koude uitsluiting bij huwelijkse voorwaarden middels een verbintenis-

rechtelijk verrekenbeding tussen echtgenoten mogelijk is. Als zij onderling afspreken om alle besparingen te verrekenen, benadert het resultaat intern het bestaan van een huwelijksgemeenschap.

De periodieke verrekenbedingen en finale verrekenbedingen zijn in het nieuw BW geïntroduceerd. Het is belangrijk dat echtgenoten nauwkeurig bepalen welke besparingen zij willen verrekenen.¹²

4. Echtscheiding

De grond voor echtscheiding is duurzame ontwrichting gebleven in het nieuw BW en alleen bij een eenzijdig verzoek doet de rechter een onderzoek. Bij een gemeenschappelijk verzoek is het uiteraard duidelijk voor de rechter dat er sprake is van duurzame ontwrichting. In Curaçao en Sint Maarten kan de verwerende echtgenoot, indien er minderjarige kinderen geboren zijn uit het huwelijk, een wachttijd van drie jaren invoeren. De Boer licht de wachttijd toe vanuit de wetsgeschiedenis; deze is bedoeld om een zekere drempel te creëren tegen lichtvaardige scheidingen. Deze voorziening hebben we niet in het Surinaams BW. In Aruba zijn ouders verplicht een ouderschapsplan op te stellen bij de indiening van het echtscheidingsverzoek. Het ouderschapsplan omvat onder andere afspraken over de omgang, informatieverstrekking, consultatie en kinderalimentatie. De verplichting tot opstelling van een ouderschapsplan bij het echtscheidingsverzoek is in het belang van de kinderen. De Boer beveelt dit ook aan voor Suriname en de andere

10 De Boer 2024, p. 39.

11 De Boer 2024, p. 41.

12 De Boer 2024, p. 50-52.

CAS-landen.¹³ De hulpverleningsinstanties in Suriname stellen zoveel als mogelijk het belang van het kind voorop in hun casussen¹⁴ en het wettelijk verplicht stellen van een ouderschapsplan bij een echtscheidingsverzoek is in principe een verplichting die voortvloeit uit het IVRK.

De onderhoudsplicht van ouders jegens hun kinderen is een verplichting ongeacht of zij gehuwd zijn of niet. De verwekker, die geen juridische band heeft met het kind, blijft evenals de stiefouder in de CAS-landen verplicht te alimenteren. In Suriname is de stiefouder niet alimentatieplichtig. Conform artikel 1:408a BW kan de verwekker worden veroordeeld om ook bij een dood geboren kind, de 'kraamkosten' te betalen. In Suriname wordt conform artikel 1:404 e.v. BW kinderalimentatie (hierna: kali) betaald voor minderjarige kinderen (jonger dan 18 jaar), maar ook voor jongmeerderjarigen tussen 18 en 21 jaar. Voor de jongmeerderjarigen is het een voorziening, indien zij nog studeren. In de CAS-landen is de leeftijd voor kali opgetrokken naar 25 jaar voor studerende kinderen.

Ouders betalen kali voor hun kind naar draagkracht, hetgeen door de rechter wordt vastgesteld.¹⁵ In de praktijk blijkt echter dat de wijze waarop deze verplichting wordt ingevuld, sterk uiteenloopt. De rechter baseert zijn oordeel voornamelijk op de abstracte begrippen behoefte van het kind en draagkracht

van de ouder. Deze begrippen zijn niet nader uitgewerkt in de wet, wat leidt tot grote verschillen in alimentatiebeslissingen, zelfs in vergelijkbare gevallen. Verzorgende ouders, veelal moeders, raken hierdoor financieel in de knel. In Suriname ontbreken vooralsnog richtlijnen om de draagkrachtruimte te bepalen.

5. Informeel samenlevende partners

Een andere nieuwe ontwikkeling in het nieuw BW is de erkenning van informeel samenlevende partners, indien die samenleving langdurig van aard is en te vergelijken met een samenleving als waren zij gehuwd (MvT Boek 1: hierbij is mede begrepen het geval dat een van beide partners (nog) gehuwd is).¹⁶

Tussen informeel samenlevende partners met een gemeenschappelijke huishouding, geldt een overeenkomst die stilzwijgend of uitdrukkelijk is gesloten. In Aruba bestaat voor deze vorm van samenleving van partners het geregistreerd partnerschap. De vermogensrechtelijke verhouding wordt in beginsel bepaald door het verbintenisrecht. Het nieuw BW heeft in artikel 1:87a bepaald dat, indien bijvoorbeeld de vrouw geld beschikbaar stelt voor de verbouwing van het huis van de man, er een vergoedingsrecht voor haar ontstaat jegens de man, waarbij de beleggingsleer geldt. Er is gebroken met de nominalistische visie.

In overeenstemming met de Caribische BW's is de mogelijkheid geopend in ar-

13 De Boer 2024, p. 57-58.

14 M. Manohar, *A Legal Study on Child Abuse and Neglect in Suriname* (diss. Paramaribo), Paramaribo: Institute for Graduate Studies and Research/Anton de Kom University of Suriname, p. 83.

15 De Boer 2024, p. 63-64.

16 Wet van 5 december 2024, houdende vaststelling van een nieuw Burgerlijk Wetboek, S.B. 2024, nr. 164, p. 181 (MvT).

tikel 1:408b BW, dat langdurig informeel samenwonende partners bij de rechter een verzoek kunnen doen voor partneralimentatie. Een gevolg van samenleven met een andere partner is dat die partneralimentatie eindigt.

Voor discussie in de samenleving heeft gezorgd het bepaalde in artikel 4:30b BW ten aanzien van het verzorgingsvruchtgebruik na overlijden van de erflater ten behoeve van de andere partner met wie die meer dan tien jaar informeel samenleefde, ongeacht zijn huwelijk. Hierbij gaat het slechts om de bewoonde woning door de partner en de rechter zal toetsen aan het redelijkheidsbeginsel.

Conform artikel 6:107/108 BW heeft de informeel samenlevende partner ook recht op vergoeding van vermogensschade en forfaitaire affectieschade na overlijden van zijn/haar partner door de fout van een derde.

In Suriname wordt de partner van rechtswege na twee jaar informeel samenleven al medehuurder (art. 7:240 lid 1 BW) en in de CAS-landen pas na tien jaar.

6. Gezag en omgang

In het nieuw BW wordt er niet meer gesproken over ouderlijke macht, maar over ouderlijk gezag. Conform artikel 1:245 lid 3 BW wordt ouderlijk gezag door de ouders gezamenlijk uitgeoefend of door één ouder. Voogdij wordt nu niet meer door ouders uitgeoefend, maar door een niet-ouder. Gezamenlijke voogdij bestaat niet meer in het nieuw BW. Het gezamenlijk gezag van ouders loopt door na de echtscheiding (art. 1:251 lid 2 BW). Bij uitzonde-

ring kan er eenhoofdig gezag toegekend worden na echtscheiding op grond van de volgende criteria:

- 1 Er is een onaanvaardbaar risico dat het kind klem of verloren zou raken tussen de ouders en niet te verwachten is dat hierin binnen afzienbare tijd voldoende verbetering zou komen (klemcriterium).
- 2 Wijziging van het gezag is anderszins in het belang van het kind noodzakelijk (art. 1:251a lid 1 BW).

Voor kinderen die buiten het huwelijk zijn geboren zijn deze criteria ook van toepassing bij de toekenning van eenhoofdig gezag.

In de CAS-landen is de toekenning van eenhoofdig gezag mogelijk volgens het criterium: wijziging gezag dient in het belang van het kind *wenselijk* te zijn. *Wenselijk* is een soepeler criterium, zoals De Boer het beschrijft, dan 'klem of verloren' of 'noodzakelijk'.¹⁷

Het gezamenlijk gezag van nimmer met elkaar gehuwde ouders is mogelijk conform artikel 1:244 BW. Het kind dient wel erkend te zijn door de vader en de ouders kunnen door een aantekening in het gezagsregister het gezamenlijk gezag verkrijgen (art. 1:252 BW). Beide ouders hoeven niet samen te wonen of kunnen zelfs met een ander gehuwd zijn. Indien er geen aantekening in het gezagsregister is geplaatst, oefent de moeder van rechtswege het gezag alleen uit, zoals gesteld in artikel 1:253b lid 1 BW.

De vader van het kind, die het gezamenlijk gezag nooit met de moeder heeft uitgeoefend, kan de rechter verzoeken om het gezamenlijk gezag dan

17 De Boer 2024, p. 83-88.

wel het eenhoofdig gezag uit te oefenen.¹⁸

Een nieuwe ontwikkeling in het nieuw BW is het blokkaderecht dat pleegouders hebben. Blokkaderecht is het recht van een pleegouder om beëindiging van de plaatsing bij de pleegouder te blokkeren. Het blokkaderecht kan toegepast worden door pleegouders als een kind gedurende ten minste één jaar of meer door pleegouders wordt verzorgd en opgevoed. Ouders kunnen in casu slechts met toestemming van de pleegouders wijziging in het verblijf van het kind brengen (art. 1:253s lid 1 BW). De verzorgende ouder, die niet het gezag uitoefent, kan ook het blokkaderecht uitoefenen onder de hiervoor gestelde voorwaarden.

Titel 15 Boek 1 BW handelt over ouders zonder gezag en anderen die in 'een nauwe persoonlijke betrekking staan tot het kind', bijvoorbeeld de biologische vader, grootouders, ooms, tantes enzovoort. Conform artikel 9 lid 3 IVRK, hebben de niet met het gezag belaste ouder en het kind recht op omgang met elkaar. Conform artikel 1:377a lid 2 BW heeft de niet met gezag belaste ouder anderzijds de plicht tot omgang met het kind. Deze plicht kan zelfs geconcretiseerd worden via een dwangsom. Het belang van het kind zal altijd vooropgesteld dienen te worden bij het overeenkomen van een omgangsregeling.¹⁹ Het omgangsrecht met andere familie dan de ouders, is ook geregeld onder de voorwaarde, dat er een nauwe persoonlijke betrekking dient te zijn tussen het kind en de betreffende personen

Het kind mag zelf conform artikel 1:377g BW via informele kanalen een signaal aan de rechter geven ter vaststelling of wijziging van een omgangsrecht. Men denke aan een brief, telefoongesprek of indirect via een familielid om de wens van de minderjarige aan de rechter te melden. Deze bepaling is een bijzondere erkenning van de kinderrechten.

Er zijn in het nieuw BW drie kindbeschermingsmaatregelen:

- 1 ondertoezichtstelling;
- 2 ontheffing van het ouderlijk gezag;
- 3 ontzetting van het ouderlijk gezag.

Een wijziging ten aanzien van de ondertoezichtstelling is dat ook pleegouders de bevoegdheid hebben om een ondertoezichtstelling te verzoeken. De jurisprudentie is geïncorporeerd in artikel 1:254 lid 2 BW, omdat de Hoge Raad oordeelde dat deze bevoegdheid ook aan de pleegouders toekomt met het oog op de bescherming van hun recht op gezinsleven met het kind.²⁰

De ontheffing en ontzetting uit de voogdij zijn komen te vervallen, omdat er nu geen sprake is van voogdijvoorziening na echtscheiding of toeziende voogdij na erkenning van het kind. In plaats van 'ouderlijke macht' wordt er nu gesproken van 'ouderlijk gezag'. Ouders oefenen enkel en alleen gezag uit. Het instituut van de oudervoogdij is komen te vervallen evenals de toeziende voogdij. In het nieuw BW wordt met voogdij bedoeld, de benoeming van een 'derde voogd', in gevallen waarbij de ouders niet kunnen voldoen aan het ouderlijk gezag. De voogd is dus geen ouder.

18 De Boer 2024, p. 90.

19 De Boer 2024, p. 95-96.

20 HR 10 maart 1989, NJ 1990/24.

Andere voorlopige kinderbeschermingsmaatregelen zijn:

- 1 voorlopige toevertrouwing door het openbaar ministerie aan het Bureau voor Familierechtelijke Zaken;
- 2 uithuisplaatsing.

De hier genoemde voorlopige kinderbeschermingsmaatregelen komen ook voor in het oud BW.

Voor Suriname is een speciale voorziening getroffen in artikel 1:263 lid 4 BW ten aanzien van kinderen met ernstige gedragsproblemen. Indien het kind in een gesloten setting wordt geplaatst, dient er een uitdrukkelijke machtiging hiervoor aan de kantonrechter gevraagd te worden. Het kind dient gelijk te worden voorzien van rechtsbijstand, conform artikel 37 onder d IVRK.

7. Afstamming

In het nieuw BW wordt evenals in het oud BW de technische term ‘familie-rechtelijke betrekkingen’ gehanteerd voor afstammingsrechtelijke betrekkingen of ook wel juridische bloedverwantschap.

De rechtsfiguur ‘gerechtelijke vaststelling van het vaderschap’ (gvv) is in het huidige BW geïntroduceerd in Afdeling 4 van Boek 1 BW. De mogelijkheid bestaat nu om vervangende toestemming aan de rechter te vragen voor erkenning en veroordeling tot betaling van kinderalimentatie. De wetgever acht het rechtvaardig dat een vaderloos kind, wiens verwekker niet tot erkenning wenst over te gaan, via de rechter het vaderschap gerechtelijk kan doen vaststellen, met in beginsel alle juridische gevolgen van dien. Door het groot aan-

tal juridisch ‘vaderloze’ kinderen in Suriname is de introductie van de gvv van groot maatschappelijk belang.²¹ De hier genoemde rechtsfiguur is in de Caribische regio goed bekend en ik kan concluderen dat het een hoog ‘Caribisch gehalte’ heeft en aansluit bij de sociale en culturele werkelijkheid in de regio.²²

In Titel 16 is als grond bij de ondercuratelestelling van personen eveneens toegevoegd ‘misbruik van verdovende middelen’. Het openbaar ministerie is eveneens bevoegd om drugsverslaafde ‘zwerfers’ op grond van artikel 1:379 BW van de straat te verwijderen.

Titel 19, getiteld ‘De onderbewindstelling ter bescherming van meerderjarigen’, is nieuw. Indien er alleen behoefte is aan bijstand ten aanzien van het vermogensrechtelijke, kan een beschermingsbewind als alternatief dienen. Een curatelestelling kan soms een te zwaar en psychologisch belastend middel zijn, mede vanwege het publiciteitskarakter ervan.

De gronden voor een beschermingsbewind zijn:

- 1 De meerderjarige kan als gevolg van zijn lichamelijke of geestelijke toestand zijn vermogensrechtelijke belangen niet behoorlijk waarnemen.
- 2 De meerderjarige kan als gevolg van verkwisting of problematische schulden zijn vermogensrechtelijke belangen niet naar behoren waarnemen.

21 Wet van 5 december 2024, houdende vaststelling van een nieuw Burgerlijk Wetboek, S.B. 2024, nr. 164, p. 159 (MvT).

22 Wet van 5 december 2024, houdende vaststelling van een nieuw Burgerlijk Wetboek, S.B. 2024, nr. 164, p. 160 (MvT).

In de CAS-landen geldt alleen de eerste grond voor het instellen van een beschermingsbewind. In Suriname en Aruba gelden allebei de gronden voor het instellen van een beschermingsbewind.²³

Het mentorschap is eveneens een nieuwe rechtsfiguur in het nieuw BW. Primair gaat het hierbij om de behartiging van niet-vermogensrechtelijke aangelegenheden. Voor de volgende categorieën meerderjarigen kan een mentor worden benoemd: meerderjarigen met een verstandelijke beperking, psychiatrische, psychogeriatrische en comateuze patiënten. Zowel bij beschermingsbewind als bij het mentorschap is er geen sprake van handelingsonbekwaamheid. Er is hier ook geen sprake van publicatie van de maatregel. De mentor bevordert onder andere dat de betrokkene de handelingen waartoe hij geacht wordt die zelfstandig of redelijk te kunnen vervullen, ook zelf te verrichten. Hierdoor wordt de zelfredzaamheid bevorderd.²⁴

aan het inwerken in de materie. Het is daarom toe te juichen, dat professor De Boer dit boek heeft geschreven, dat onmisbaar is voor zowel de beroepsgroepen als de studenten.

8. Afsluiting

De meest opvallende vernieuwingen zijn beschreven in deze recensie.

Het boek is een goede wetenschappelijke bron met een overzichtelijke behandeling van de onderwerpen uit Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek. Het boek is waardevol gelet op de inwerkingtreding van het nieuw Surinaams BW per 1 mei 2025. De introductie van het nieuw BW is weliswaar niet voldoende voorbereid naar de samenleving toe en diverse beroepsgroepen zijn zich nog

23 De Boer 2024, p. 106-107.

24 De Boer 2024, p. 112-113.